

УДК 378:37.091.12.8-051:004

Ольховик М. В.

ORCID 0000-0003-2789-9194

Кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії та культурології,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: m.v._olkhovik@ukr.net

Городнича Л. В.

ORCID 0000-0002-6795-5958

Кандидат педагогічних наук, доцент,
заступник кафедри іноземних мов,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
(Чернігів, Україна) E-mail: larysa_gorodnycha@ukr.net

ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У МАГІСТРАНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)» ЗАСОБАМИ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ

Формування академічної добroчесності студентів є одним із наскрізних завдань сучасної вищої школи. Існує багато викликів у цьому плані, зокрема через відсутність загальної культури академічної добroчесності на всіх освітніх рівнях.

Метою дослідження є вивчення оптимальних шляхів формування академічної добroчесності у студентів спеціальності «Середня освіта» засобами онлайн-інструментів, що наразі відається найбільш доступним у контексті дистанційного навчання. Для формування академічної добroчесності важливо враховувати мотиваційні фактори загального і професійного характеру, що забезпечують безперервність цього процесу та підготовку професійної і грамотної учительської спільноти.

Методологічною основою є людиноцентричний принцип дослідження та соціально-комунікаційний підхід, що дозволяють розкрити феномен крізь призму потреб людини і суспільної необхідності, та передбачають використання методів системного і компаративного аналізу явища академічної добroчесності, а також методів моделювання, кейс-методу, аналогії при вивченні процесу формування академічної добroчесності студентів спеціальності «Середня освіта».

Наукова новизна цього дослідження обумовлена спробою визначити особливості формування навичок академічної добroчесності у майбутніх учителів, а також запропонованою системою вправ на основі онлайн-інструментів з акцентом на особистості викладача, який має вмотивовувати студента своєю діяльністю та власним досвідом.

Висновки. У ході дослідження з'ясовано, що магістранти спеціальності «Середня освіта» можуть стати тією ланкою, яка закріпить основні принципи академічної добroчесності на всіх щаблях освітнього процесу, адже, створивши творчий сучасний освітній процес у вищій школі, ми здатні мотивувати студентів бути академічно добroчесними протягом життя в усіх сферах, особливо на ниві майбутнього фаху.

Ключові слова: академічна добroчесність, онлайн-інструменти, вища освіта, наукова діяльність, середня освіта.

Постановка проблеми. Майже десятиліття українська наукова спільнота дискутує щодо дефініції, меж, шляхів впровадження та реалізації, методів перевірки та безперервності такого явища, як академічна добroчесність. Унормована законодавча база, зокрема Закон України «Про освіту» (стаття 42), не дає відповідей на ключові питання, а саме, як зробити цей процес невід'ємною безумовною складовою українського освітнього і наукового середовища на всіх його щаблях. Формування навичок академічної добroчесності на рівні усвідомленого споживання у вищій школі залишається відкритим, зокрема, дослідження можливостей використання онлайн-інструментів як найбільш актуального і простого способу реалізації проблеми.

Актуальність дослідження. Активна державна політика щодо питань академічної добросесності в останні роки набуває системного і планового характеру зокрема у сфері вищої освіти. Актуальність полягає у спробі вивчити шляхи формування академічної добросесності у студентів спеціальності «Середня освіта» як складової їхньої активної громадянської позиції та професійної діяльності майбутнього вчителя. Саме особливий дуальний статус студентів цієї спеціальності в питанні формування академічної добросесності робить результати таких досліджень значущими для широкого спектру застосування. Вони передбачають, з одного боку, процес навчання студента усвідомленого та добросесного споживання будь-якої інформації, а з іншого, виховують майбутнього вчителя, рівень навичок якого з академічної добросесності безпосередньо залучає успіх реалізації державної політики з цих питань.

Аналіз основних досліджень з порушені проблеми. Грунтовних розвідок щодо питань академічної добросесності у вітчизняній науці ще бракує. Частіше автори звертаються до окремих галузевих аспектів плаґіату, самоплаґіату, проблем цитування, імітації та фальсифікації [16]. Деякі дослідники розглядали питання, як заклади вищої освіти можуть ефективно впроваджувати академічну добросесність, інтегруючи її в освітній процес [17]. Останнім часом вийшло кілька монографій у межах дисертаційних досліджень, присвячених плаґіату в широкому значенні, зокрема слід відзначити роботу О. Рижко щодо соціально-комунікаційної природи цього феномену, яка, в свою чергу, спирається на дослідження вітчизняних учених, як от: В. Різун, Б. Потятиник, Л. Городенко, В. Корнєєв, І. Порало. Вивченням проблем академічного плаґіату та його виявлення в соціальних мережах займалися А. Ковальова, І. Краuze, О. Кузнецова та ін. [14]. У роботах А. Артюхова, В. Баніс, Т. Фінікова, Т. Добко розглядається академічна чесність як умова розвитку закладів вищої освіти. М. Гриньова, Н. Гапон, Т. Ярошенко та інші вивчали академічну добросесність як освітнє явище, зокрема Ю. Калиновський, О. Гужва розглядають академічну добросесність як необхідну складову правового виховання студентів та їхньої академічної грамотності [5].

Мета статті. Дослідити особливості впровадження академічної добросесності у вищій школі, зосередивши увагу на оптимальних шляхах реалізації поставленого завдання засобами онлайн-інструментів та основних мотиваційних факторах для майбутнього вчителя української мови та літератури.

Виклад основного матеріалу. Закон України «Про освіту» [12] визначає академічну добросесність як сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу. При цьому дефінітивний акцент зроблено на довірі до результатів навчання та наукових (творчих) досягненнях. Стаття 42 Закону України «Про освіту» визначає основні види академічної відповідальності здобувачів вищої освіти, чітко відокремлюючи порушення науково-педагогічних і наукових співробітників. Ці аспекти можуть бути використані під час навчання студентів академічної добросесності як базові мотиватори для їхнього слідування етичним нормам у цій сфері протягом життя.

Національний університет «Чернігівський коледж» імені Т. Г. Шевченка провадить системну політику академічної добросесності як для науково-педагогічних працівників, так і для студентів вишу. Розроблене Положення про академічну добросесність здобувачів освіти є не просто декларативним документом, а цілком робочою програмою дій усіх стейкхолдерів університету. Зокрема, в Положенні задекларовано публічне ознайомлення з питаннями академічної добросесності нових учасників освітнього процесу, де активну роль грає Національна бібліотека університету. Всі студенти, приступаючи до навчання, протягом першого місяця мають ознайомитися з правилами академічної добросесності та поставити підписи в академічних журналах груп, що засвідчують ознайомлення [13]. Філологічний факультет уже два роки поспіль доповнює ці унормовані правила обов'язковим проходженням онлайн-курсу платформи EDERA, про що йтиметься далі.

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)» освітнього ступеня *магістр* функціонує на філологічному факультеті понад 15 років і готове вчителів української мови і літератури зі спеціалізаціями: редактування освітніх видань, художня культура. Освітня програма спрямована на підготовку вчителя загальноосвітньої школи та викладача закладу вищої освіти. В програмі робиться «акцент на викладацьких, лідерських, технологічних, медійних компетентностях, на знаннях, уміннях і навичках у галузі викладання філологічних дисциплін, організації та здійсненні наукових досліджень актуальних проблем філології. Магістр – високопрофесійний фахівець з української мови та літератури, редактування освітніх видань, що оволодів сучасними професійними технологіями й поглибленим знанням теорії й методології лінгвістики, літературознавства, редакторського аналізу й практики, а також методів і методик філологічного дослідження» (цит. за: <http://philology-chernihiv.com.ua/information-packages.html>).

У межах освітньої програми розроблено декілька курсів, програмні результати яких, зокрема націлені на формування академічної добросесності магістрантів (Загальне редактування, Основи наукового дослідження іноземною мовою, Методологія наукового пізнання, Медіапедагогіка).

Курс «Основи наукового дослідження іноземною мовою» передбачає теоретичну і практичну підготовку магістрантів для набуття здатності виконувати професійні завдання й обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі філології, журналістики, організації та здійсненні наукових досліджень. По закінченні цього курсу студент повинен уміти: користуватися різними методами й методиками наукового дослідження мовного та літературного матеріалу з застосуванням сучасної методології, враховуючи основні принципи академічної доброчесності; використовувати в своїй діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, робити правильні посилання; аналізувати, синтезувати, оцінювати, робити висновки; застосовувати у процесі комунікативної діяльності різні типи обробки інформації (доповідь, реферування, анотацію, коментар, резюме); організувати наукову конференцію (семінар) з актуальної наукової проблеми, а також презентацію наукового видання тощо; написати тези / статтю іноземною мовою.

Організація навчального процесу в дистанційних умовах дозволяє максимально урізноманітнити форми і технології формування відповідних навичок, що наочно можна дослідити на прикладі використання сучасних освітніх онлайн-інструментів. У своїх роботах ми неодноразово зауважували про можливості та необхідність використання онлайн-інструментів у навчальному процесі [7; 8; 9]. Однією з важливих переваг використання згаданих інструментів у процесі формування академічної доброчесності є те, що вони дозволяють навчатися у співробітництві, надаючи публічний доступ до обговорення та можливості кожному свідомому учаснику процесу висловити свою думку. Цей підхід англійською звучить Computer Supported Collaborative Learning – CSCL та інтерпретується як форма навчання, яка поєднує здобутки традиційної освітньої системи та інформаційно-комунікаційних технологій. Така співпраця не обмежена часом і місцем, що є характерним для традиційної організації навчальної діяльності, а тому дає студентам більше можливості здійснювати індивідуальну траєкторію навчання.

Тому потрібно пам'ятати про систему мотиваційних факторів, обов'язкових для врахування під час підготовки вправ, що безпосередньо або опосередковано формують культуру академічної доброчесності майбутніх учителів української мови і літератури. З одного боку, загальна культура споживання інформації, інформедійна грамотність, високі етичні норми по відношенню до себе повинні формуватись на безумовному рівні самим суспільством і мають проходити червоною лінією у відносинах «студент – викладач – університет». З іншого боку, більшість мотиваційних факторів відносяться саме до освітнього процесу, вимагають багато від особистості викладача і можуть компенсувати відсутність названих вище загальних мотиваторів. Сюди можна зарахувати: психологічну підготовку до вчительської професії, зацікавленість науковою діяльністю, вивчення досвіду європейських країн та їхніх потреб у ринку праці, що неможливо без стійких навичок академічної доброчесності, цікавий виклад матеріалу, приклад і фаховий рівень самого викладача, володіння викладачами усіма наявними онлайн-інструментами, креативний підхід у викладанні, чітка політика університету та відкрита комунікація зі студентами.

В сучасних роботах і, зокрема, на сайті Цифрової освіти існує детальна класифікація та характеристика кожного з онлайн-інструментів [6]. На деяких ми зупинимося більш детально для демонстрації системи вправ для безперервного формування академічної доброчесності під час навчання на спеціальності.

Ми пропонуємо у цій статті певну систему вправ на формування та вдосконалення навичок академічної доброчесності під час вивчення дисциплін «Основи наукового дослідження іноземною мовою» та «Загальне редагування». Ці вправи вимагають від студентів критичного мислення, вміння думати самостійно, робити висновки та оформлювати власні думки в науковий текст і мотивувати, дотримуватись основних принципів культури доброчесності протягом усього навчання та у своїй майбутній професії.

Блок вправ 1. Рекомендуємо в межах самостійної роботи зобов'язати студентів пройти доступний онлайн-курс з питань доброчесності. У рамках модуля «Самостійна робота» магістрантам пропонується пройти курс «Academic integrity» (Академічна доброчесність), який представлено на платформі Edera українською та англійською мовами. Структура курсу вдало підходить саме для спеціальності «Середня освіта», адже апелює до вчительської та учнівської аудиторій, що робить всі вправи подвійно актуальними для студентів: вони вчаться самі бути академічно доброчесними і разом отримують набір вправ та уявлення про те, як навчати та які помилки щодо академічної доброчесності можливі в учнівському середовищі. Зокрема, важливим вважаємо Модуль 4. «Роль оцінювання для формування академічного доброчесного середовища» та Модуль 5. «Профорієнтація та навчання впродовж життя». Курс містить додаткові матеріали, якими можуть користуватися слухачі: робочий зошит, методичні вказівки для вчителів, інфографіка «Що таке академічна доброчесність». Цей курс для студентів спеціальності «Українська мова і література» є інтерактивним, бо після його проходження, студенти мають розробити власні вправи для учнівської молоді в межах основних модулів онлайн-курсу, що дозволяє актуалізувати основні компетентності загального та фахового рівнів.

Важливим елементом роботи стала зацікавленість студентів змістовим наповненням п'ятого модулю, що врешті вилилось у складання Порадника сучасного вчителя «Як бути доброчесним протягом усього життя і навчати цього інших».

Блок вправ 2. Завдання передбачає перегляд навчальних відео з подальшим аналізом. Студентам пропонується переглянути відео та пояснити, як правильно робити посилання в наукових працях. Після цього можна також провести Google або Zoom опитування. Онлайн-інструменти: YouTube, Zoom, Google.

Блок вправ 3. Завдання передбачає вивчення можливих видів порушень академічної доброчесності та відповідних покарань. Студентам пропонується вивчити досвід європейських університетів та підготувати доповідь, за якій порушення правил академічної доброчесності та яким чином було покарано порушників (студентів, викладачів, адміністрацію університету). Онлайн-інструмент: YouTube, презентація.

Блок вправ 4. Завдання передбачає виявлення порушень правил академічної доброчесності. Студентам пропонується проаналізувати статті, виявити порушення та запропонувати способи їх усунення, розмістивши результати роботи у додатку Jamboard. Онлайн-інструменти: антиплагіат програми, сайти Edutie.com, TurnItIn.com and Plagiarism.org., jamboard.

Блок вправ 5. Завдання передбачає створення збірника наукових тез молодих учених. Мета – ознайомитись і сформувати навички редагування такого виду видань, створити алгоритм (порадник) роботи редактора з перевірки матеріалів збірника щодо академічного плагіату (перевірка «факт-судження», цитування, посилання, перевірка фактичного матеріалу), навчитись аналізувати відповідність заголовків і тексту статей, заголовкових комплексів збірника, виявляти особливості технічного редагування наукового збірника (макетування, стандарти бібліографії тощо). Онлайн-інструменти: робота з Google документом, Google презентацією, онлайн-ресурси перевірки текстів на плагіат.

Блок вправ 6. Завдання передбачає розробку проекту угоди щодо правил дотримання академічної доброчесності магістрантами філологічного факультету для подальшого публічного обговорення. Студентам пропонується розмістити свій варіант на Google Disc з правом редагування для всіх, хто має посилання. Інші учасники освітнього процесу (адміністрація факультету, викладачі, студенти) мають право коментувати. Автор проекту, ознайомившись з коментарями та пропозиціями, повинен відредактувати текст за потреби та дати відповіді на запитання. Онлайн-інструмент: Google Disc, padlet.

Висновки. Формування академічної доброчесності у вищій школі на рівні здобувача освіти ще викликає багато ускладнень, зокрема через неузгодженість нормативної бази і несформованість такої культури в суспільстві на всіх шаблях. Відтак, те, що для більшості європейських країн є невід'ємною складовою освітнього процесу, для вітчизняної освіти вимагає чіткої, послідовної державної політики, підтримки громадянського суспільства, особливо на рівні родини, пошук мотиваційних факторів, які б дозволи процесу впровадження академічної доброчесності стати легким та органічним процесом. Віячним полем для експерименту видається спеціальність «Середня освіта», адже успішна реалізація цього завдання дозволить не тільки сформувати академічно грамотну спільноту студентства, але й головне, майбутніх учителів, які можуть нести цю культуру в українське суспільство. Наразі дистанційне навчання дозволяє набагато легше і швидше впровадити культуру академічної доброчесності через онлайн-інструменти, і це досить широке поле для подальших розвідок, від загальних правил формування до системних вправ для різних спеціальностей у межах закладів вищої освіти.

References

1. Академічна доброчесність: виклики сучасності. *Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітнян* (Республіка Польща, Варшава, 09.09–21.09.2019). Варшава, 2019. 147 с.
Akademichna dobrochesnist: vyklyky suchasnosti [Academic Integrity: Challenges of Today]. (2019). *Zbirnyk naukovykh ese uchastnikiv dystantsiynoho etapu naukovoho stazhuvannia dla osvitian*. Warsaw, Poland).
2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с.
Akademichna dobrochesnist: problemy dotrymannia ta priorytety poshyrennia sered molodykh vchenykh [Academic Integrity: Compliance Issues and Dissemination Priorities among Young Scientists]: kol. monogr / za zah. red. N. H. Sorokinoi, A. Ie. Artiukhova, I. O. Dehtiarovoi. (2017). Dnipro, Ukraine : DRIDU NADU.
3. Андрощук І. М. Академічна доброчесність: Європейський досвід. *Академічна доброчесність: виклики сучасності*. 2019. С. 23–26.
Androshchuk, I. M. (2019). Akademichna dobrochesnist: Yevropeiskyi dosvid. [Academic integrity: European experience]. *Akademichna dobrochesnist: vyklyky suchasnosti*, 23–26.

4. Бровко К., Дурдас А., Сопова Д. Е-середовище як складова корпоративної культури в університетах Французької Республіки. *Молодь і ринок*. 2018. № 2 (157). С. 133–137. DOI: <https://doi.org/10.24919/23084634.2018.126962>.
Brovko, K., Durdas, A., Sopova, D. (2018). E-seredovyshe yak skladova korporatyvnoi kultury v universytetakh Frantsuzkoi Respubliky [E-environment as a Component of Corporate Culture at the Universities of the French Republic] *Molod i rynok*, 2 (157), 133–137.
5. Батечко Н., Дурдас А. Академічна доброчесність в контексті європейських практик: досвід Франції. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика* (Серія: Педагогічні науки). Вип. 3 (60). 2019. 88–94.
Batechko, N., Durdas, A. (2019). Akademichna dobrochesnist v konteksti yevropeiskiykh praktyk: dosvid Frantsii [Academic Integrity in the Context of European Practices: the Experience of France]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktika* (Series: Pedagogical Sciences), 3 (60), 88–94.
6. Гладун М. А., Сабліна М. А. Сучасні онлайн інструменти інтерактивного навчання як технологія співробітництва. *Open Educational E-environment of Modern University*. 2018. № 4, 33–43.
Gladun, M., Sablina, M. (2018). Suchasni onlain instrumenty interaktyvnoho navchannia yak tekhnolohiia spivrobityntstva [Modern Online Instruments of Interactive Education as Technology of Cooperation]. *Open educational e-environment of modern University*, 4, 33–43.
7. Городнича Л. В. Організація інтерактивності процесу навчання студентів іноземної мови з використанням комп’ютерно орієнтованих засобів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2013. Вип. 113. С. 174–177.
Gorodnycha, L. (2013). Orhanizatsiia interaktyvnosti protsesu navchannia studentiv inozemnoi movy z vykorystanniam kompiuterno oriientovanykh zasobiv [Interactivity in the Process of Teaching Students Foreign Languages with the Help of Computers]. *Bulletin of T. H. Shevchenko Chernihiv National Pedagogical University, Series: Pedagogical Sciences*, 133, 174–177.
8. Городнича Л. В., Ольховик М. В. Теоретичні передумови використання інтернет-комунікації для формування іншомовної професійної компетентності майбутніх редакторів. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів, 2019. Вип. 4 (160). С. 152–157.
Gorodnycha, L., Olkhovyk, M. (2019). Teoretychni peredumovy vykorystannia internet-komunikatsii dlja formuvannia inshomovnoi profesiinoi kompetentnosti maibutnikh redaktoriv [Theoretical Prerequisites of Using Internet Communication in the Process of Forming Future Editors' Foreign Language Professional Competence]. *Bulletin of the T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium». Series: Pedagogical Sciences*, 4 (160), 152–157.
9. Городнича Л. В., Ольховик М. В., Гергуль С. М. Досвід використання онлайн платформ під час дистанційної підготовки майбутніх філологів. *Актуальные научные исследования в современном мире*. Переяслав, 2020. Вип. 4 (60), Ч. 6. 67–71.
Gorodnycha, L., Olkhovyk, M., Gergul, S. (2020). Dosvid vykorystannia onlain platform pid chas dystantsiinoi pidhotovky maibutnikh filolohiv [Experience of online Platforms Usage for Future Philologists' Distance Teaching]. *Aktualnyie nauchnyie issledovaniya v sovremennom mire*, 4 (60), 6, 67–71.
10. Гужва О. О. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». 2012. URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf.
Huzhva, O. O. (2012). Shcho potribno znaty pro plahiat: posibnyk z akademichnoi hramotnosti ta etyky dla «chainykv» [What we should Know about Plagiarism: Handbook of Academic Literacy and Ethics for Dummies]. Retrieved from http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf
11. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. *Дух і Літера*. 2008. № 19. С. 93–102.
Dobko, T. (2008). Akademichna kultura yak neobkhidna peredumova efektyvnoho upravlinnia suchasnym universitetom v umovakh avtonomii [Academic Culture as a Necessary Prerequisite for Effective Management of Modern University in Terms of Autonomy]. *Dukh i Litera*, 19, 93–102.
12. Закон України «Про освіту» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
Zakon Ukrayny «Pro osvitu» [Law of Ukraine on Education]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
13. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НУЧК імені Т. Г. Шевченка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgY2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>
Polozhennia pro akademichnu dobrochesnist zdobuvachiv osvity NUChK imeni T.H. Shevchenka [Regulations on the Students' Academic Integrity in T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»]. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgY2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>
14. Рижко О. М. Плагіат як соціальнокомуникаційне явище: монографія. Київ: ПАЛИВОДА А. В., 2017. 388 с.
Ryzhko, O. M. (2017). Plahiat yak sotsialnokomunikatsiine yavyshche [Plagiarism as a Social Communication Phenomenon]. Kyiv, Ukraine.

15. Фініков Т. В. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
Finikov, T. V. (2016). Akademichna chesnist yak osnova staloho rozvytku universytetu [Academic Integrity as a Basis for Sustainable University Development]. Kyiv, Ukraine.
16. Юрко Н. А., Стифанишин І. М., Проценко У. М. Академічна доброочесність: основні принципи та види порушень «Молодий вчений». № 3.2 (79.2). 2020. 133–136.
Yurko, N., Styfanyshyn, I., Protsenko, U. (2020). Akademichna dobrochesnist: osnovni pryncypy ta porushennya [Academic Integrity: the Main Principles and Types of Violation]. «Young Researcher», 3.2 (79.2), 133–136.
17. Bretag, Tracey; Mahmud, Saadia (2009). «Self-Plagiarism or Appropriate Textual Re-use?». *Journal of Academic Ethics*. 7 (3). 193–205. DOI: 10.1007/s10805-009-9092-1

Olkhovyk M.

ORCID 0000-0003-2789-9194

Ph.D. in Philosophical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Philosophy and Culturology Department,
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colegium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: m.v._olkhovik@ukr.net

Gorodnycha L.

ORCID 0000-0002-6795-5958

Ph.D. in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Head of Foreign Languages Department,
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colegium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: larysa_gorodnycha@ukr.net

**FORMATION OF ACADEMIC INTEGRITY OF MASTER'S DEGREE STUDENTS
IN SPECIALTY 'SECONDARY EDUCATION (UKRAINIAN LANGUAGE AND LITERATURE)'
BY MEANS OF ONLINE TOOLS**

Formation of students' academic integrity is one of the cross-cutting tasks of modern higher education. There are many challenges in this field, in particular, because of the lack of common culture of academic integrity at all educational levels.

The purpose of the research is to study suitable ways of forming academic integrity of students in specialty 'Secondary Education' by means of online tools, which currently seem to be the most affordable technology in distance learning. Taking into account the motivational factors of general and professional character in the formation of academic integrity, which will allow talking about the continuity of this process and the ability to ultimately have professional and literate teaching personnel, is considered to be important.

The methodological basis is the human-centred principle of research and socio-communicative approach, which allow to reveal the phenomenon through the prism of human needs and social necessity, and involves the use of methods of systematic and comparative analysis of academic integrity, as well as modelling methods, case method and analogy method while studying academic integrity process of students in specialty 'Secondary Education'.

The scientific novelty of this study is primarily related to the attempt of highlighting the future teachers' academic integrity skills, as well as to the suggested exercises based on online tools with the emphasis on the teacher's personality features, which should motivate their students by their activities and personal experience.

Conclusions. The study showed that the undergraduates in specialty 'Secondary Education' can become the link that consolidate the basic principles of academic integrity at all the stages of educational process, because by making a creative modern educational process in higher education institutions, we can motivate students to be academically virtuous during life in all the spheres, especially in the field of their future profession.

Key words: academic integrity, online tools, higher education, scientific activity, secondary education.

Стаття надійшла до редакції: 25.11.2020

Рецензент: О. П. Биконя, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов Академії державної пенітенціарної служби